

Lekcja 11

Tytuł: Ćwiczenia zwiększające uwagę i poprawiające płynność

Ramy czasowe: 1 godzina

Liczba uczestników: Idealnie od 10 do 20 uczestników

Wyniki nauki:

1. Zrozumienie definicji płynności oraz tego, co zachęca lub zniechęca do jej rozwoju u dorosłych uczniów.
2. Zrozumienie, czym są działania skupiające uwagę i jaki mają związek z emocjami.
3. Umiejętność wykorzystania zajęć skupiających uwagę na lekcjach języka obcego w celu poprawy płynności mówienia.

Struktura lekcji:

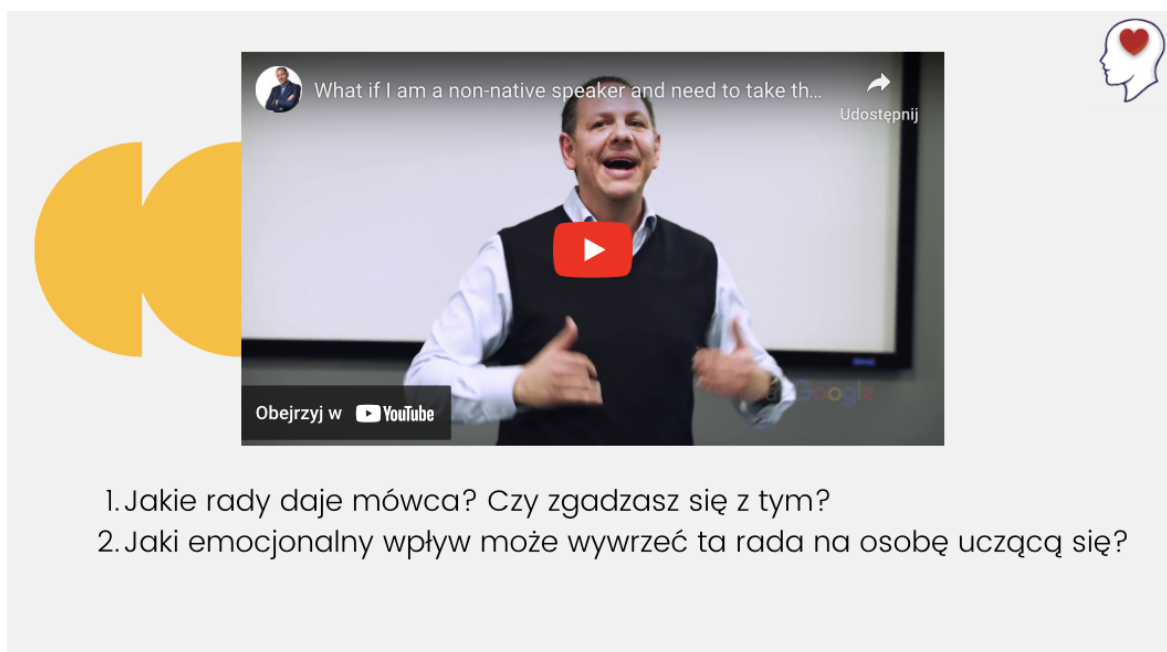
Wstęp	
 <p>Co-funded by the European Union</p>	
<h1>EASE</h1> <p>An Emotionally-intelligent Approach to teaching Speaking in a forEign Language</p>	<p>Kontynuacja sesji doskonalenia zawodowego</p>
<p>Wsparcie Komisji Europejskiej dla produkcji tej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów, a Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji."</p>	
<h3>SLAJD WSTĘPNY</h3> <p><i>Wprowadzeniem do tej sesji jest film przedstawiający pytanie, na którym „obcy” użytkownik języka angielskiego jest pytany o radę, jaką dałby innym pracownikom, dla których język angielski jest rodzimym językiem, którzy często muszą występować publicznie w pracy. Mężczyzna odpowiada metaforą, mówiąc, że piłkarz, który biegnie powoli, powinien szybciej podawać piłkę.</i></p> <p><i>Jego najlepszą radą jest to, aby przemówienie było krótkie i proste; to nie wielkie słowa sprawią, że zabrzmisz kompetentnie, ale jasność przekazu. Mówi też, że „praktyka, praktyka, praktyka, praktyka” czyni mistrza.</i></p>	

Najpierw pokaż film uczestnikom, a następnie weź udział w dyskusji na temat zadanych później pytań.

Pierwsze pytanie do dyskusji pod filmem (slajd 4) to proste pytanie typu „tak lub nie”, ale pozwala również na dyskusję na temat ogólnego doskonalenia umiejętności mówienia. Należy pamiętać, że nie dotyczy to jeszcze konkretnie płynności i może być bardziej ogólne.

Drugie pytanie ma charakter bardziej spekulacyjny; niektóre z możliwych odpowiedzi obejmują:

- Jeśli uczniowie mniej martwią się używaniem „imponującego słownictwa”, mogą bardziej skupić się na swoim przesłaniu.
- Uczniowie mogą poczuć ulgę, gdy zrozumieją, że drobne błędy nie mają tak dużego znaczenia, jak jasność tego, co próbują powiedzieć.
- Uczniowie mogą czuć się bezpieczniej, wiedząc, że jeśli będą wystarczająco ćwiczyć, mogą poprawić swoje umiejętności mówienia.

1. Jakie rady daje mówca? Czy zgadzasz się z tym?

2. Jaki emocjonalny wpływ może wywrzeć ta rada na osobę uczącą się?

SLAJD 4

Na kolejnym slajdzie (slajd 5) znajdują się trzy dalsze pytania do dyskusji na temat płynności i barier emocjonalnych, które mogą powstrzymać uczniów przed jej rozwijaniem. Jeżeli uczestnicy sesji nie są jeszcze świadomi istnienia barier emocjonalnych, daj im znać, że omówisz to w dalszej części sesji.

Wstęp:

Dyskusja:

1. Jak rozumiesz, jak rozwijać płynność językową u uczniów?
2. Z twojego doświadczenia, jakie są największe wyzwania z tym związane?
3. Jakie bariery emocjonalne mogą powstrzymać ucznia przed rozwijaniem płynności językowej?

SLAJD 5

Treść

Ta sekcja (slajd 6) powinna dostarczyć wiedzy teoretycznej na temat sesji. Jakie treści zaprezentujesz?

Treść

Poprawa płynności językowej przy użyciu podejścia EI

SLAJD 6

Tematem tej sesji są ćwiczenia skupiające uwagę na płynności, ale najpierw jej treść dotyczy tego, czym jest płynność (slajd 7) i jakie bariery emocjonalne mogą powstrzymać ucznia przed jej rozwijaniem (slajd 8).

Przeprowadź uczniów przez slajdy z treścią (slajdy od 7 do 10), odpowiadając na wszelkie pojawiające się pytania i opracowując je, gdziekolwiek poczujesz taką potrzebę. Na przykład możesz odczuwać potrzebę wyjaśnienia, że mowa spójna (lub szybka) ma miejsce, gdy pewne nieakcentowane słowa w zdaniu ulegają osłabieniu (np. „i” staje się „n”, „on” staje się „im” itp.), a tym samym prawie się zlewają, gdy mówią płynnie. Zostanie to omówione w dalszej części sesji poświęconej nauczaniu funkcji mowy przypominających język natywny.

Czym jest płynność językowa?

- Płynność definiuje się jako „zdolność do mówienia w normalnym tempie i bez przerw” (Skehan, 2009)
- Zwróć uwagę, że płynność odnosi się do tego, jak dobrze uczeń komunikuje znaczenie, a nie do tego, jak gramatycznie poprawna jest jego mowa
- Uczący się mogą zatem mówić płynnie, niekoniecznie dokładnie, dlatego ważne jest rozróżnienie podczas omawiania wypowiedzi ustnej

SLAJD 7

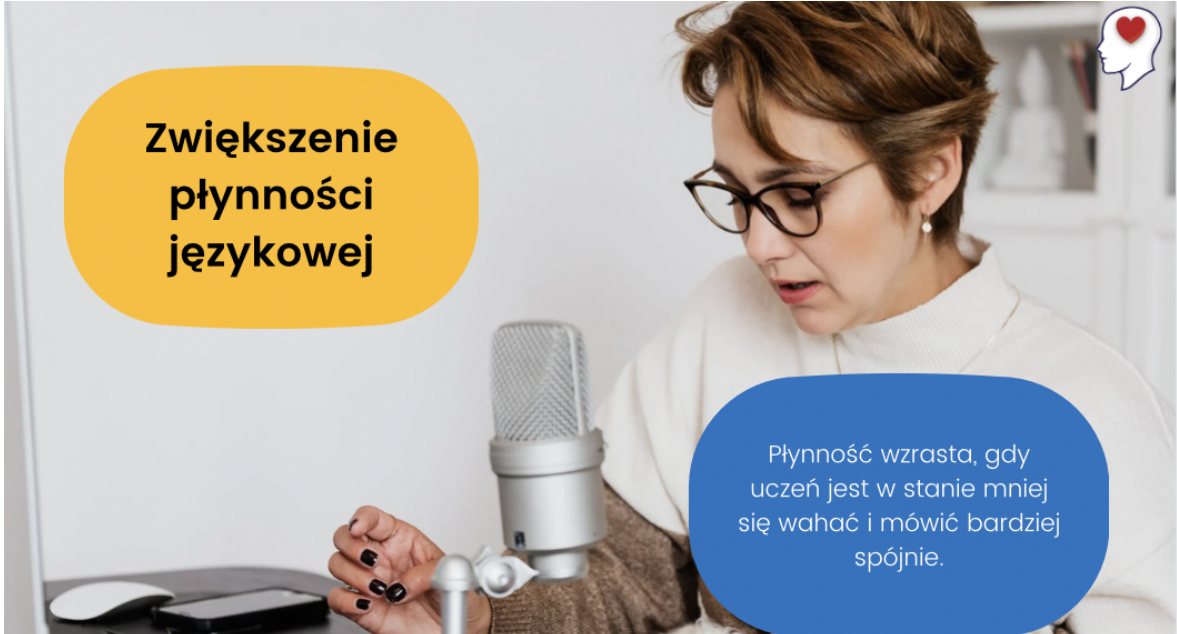
Emocjonalne bariery płynności językowej

- Strach przed oceną
- Brak pewności siebie w mówieniu
- Fizyczne reakcje na nerwowość (łamiący się głos, jękanie).
- Świadomość słabości

SLAJD 8

Zwiększenie płynności językowej

Płynność wzrasta, gdy uczeń jest w stanie mniej się wahać i mówić bardziej spójnie.

SLAJD 9

Techniki stosowania EI do płynności językowej

- Działania autorefleksyjne w celu zidentyfikowania słabych stron i celów
- Zachęcanie do pozytywnych relacji międzyludzkich w klasie, aby zmniejszyć zakłopotanie i stworzyć komfortowe środowisko
- Daj uczniom czas na próbę przed wystąpieniem, aby czuli się bardziej pewni siebie
- Działania zwiększające uwagę w celu poprawy płynności językowej

SLAJD 10

Następnie przejdź do sekcji Techniki stosowania EI do płynności (slajd 10) i przejrzyj porady. Poniższy slajd (slajdy 11 do 12) przedstawia ćwiczenia polegające na trenowaniu uwagi.

Działania zwiększające uwagę

- Czasami określane jako „podnoszenie świadomości”, „podnoszenie świadomości” lub „zauważanie”.
- Dzieje się tak, gdy uwaga ucznia jest kierowana na określony aspekt języka (wymowa litery r, użycie wyrażenia przy okazji, powiązane zjawiska mowy itp.)
- Kluczowym elementem podnoszenia uwagi jest to, że uczeń zastanawia się nad własnym wykorzystaniem aspektu językowego, na którym się koncentruje

SLAJD 11

Działania zwiększające uwagę

- W ćwiczeniach związanych z mówieniem zwracanie uwagi może być wykorzystywane do poprawy wymowy, szybkości, używania cech charakterystycznych dla języka ojczystego oraz innych aspektów wspierających płynność.
- Wiadomo, że te działania budują zaufanie do umiejętności mówienia uczniów

SLAJD 12

Przykładowe ćwiczenia

Slajdy od 13 do 16 przedstawiają przykładowe ćwiczenia.

- *Dyktando partnera*
- *Samonagrywanie*
- *Namiętna mowa*

Slajd 14 przedstawia pięcioetapowe ćwiczenie dyktowania przez partnera, które można dostosować i wykorzystać w przypadku różnych kompetencji od A1 do C2. Działanie „Dyktowanie partnera” wymaga wcześniejszego zidentyfikowania tekstu i wydrukowania go (w przypadku sesji bezpośrednich). Jeśli wiesz, że Twoi uczestnicy będą rodzimymi użytkownikami języka, którego uczą, spróbuj podnieść poziom trudności wybranych tekstów (lub nawet uczynić niektóre słowa nonsensownymi), aby dać im poczucie, jak uczeń może się czuć.

Dyktowanie partnera

To ćwiczenie można wykonać na dowolnym poziomie i w dowolnej klasie wielkości. Wystarczy 2 różne akapity tekstu (akapity A i B), wybrane przez nauczyciela na odpowiednim poziomie i coś do pisania.

- Podziel uczniów na partnerów i wyjaśnij, że będą dyktować. Daj partnerom akapity A i B i powiedz im, że mają nie patrzeć na akapit swojego partnera
- eden z partnerów czyta akapit A na głos, powoli, podczas gdy drugi go zapisuje. Mogą powtarzać słowa, a nawet cały akapit, jeśli autor tego zażąda.
- Następnie kolej piszącego na przeczytanie akapitu B. Powtarzając krok 2.
- Następnie partnerzy porównują to, co napisali z akapitami A i B, wskazując błędy i omawiając nieporozumienia; zwykle rdzeniem jest wymowa czytelnika lub zrozumienie piszącego. Tak czy inaczej, ich uwaga jest zwrócona na kwestię mówienia.
- Na koniec każdy partner ponownie czyta na głos swój akapit, skupiając się na elementach zidentyfikowanych w poprzednim kroku.

SLAJD 14

Slajd 15 przedstawia trzyetapowy zarys zadań domowych, podczas których uczniowie nagrywają siebie, co dostarcza materiału do krytycznej samoanalizy identyfikującej obszary wymagające poprawy. Nauczyciel powinien udzielić uczniom wskazówek przed rozpoczęciem zajęć, szczególnie na niższych poziomach, takich jak A1 do B2, i powinny one być ukierunkowane na określone struktury gramatyczne, leksykalne lub pragmatyczne. Na przykład uczeń na poziomie A1 może skupić się na skróconych formach („Ja”, „Ty”, „Ona” itp.) w prostych zdaniach. Natomiast osoby uczące się na poziomie B1 mogą skupić się na wymowie słów, które tracą sylabę (bateria, czekolada, słownik itp.).

Poinformuj uczniów, że będą przeprowadzać samoanalizę za pomocą urządzenia nagrywającego – jeśli to możliwe, należy to zrobić w cichym miejscu.

- Możesz wstępnie przypisać tekst do przeczytania na głos lub pozwolić im wybrać własny; przeczytanie powinno zająć około 1 minuty i być odpowiednie dla ich poziomu językowego.

Możesz albo wybrać aspekt mowy, na którym chcesz się skupić, albo pozwolić uczniom wybrać własny po przeczytaniu wybranego tekstu na zimno i zidentyfikowaniu punktów, w których chcieliby się poprawić.

- Po zidentyfikowaniu punktu wymagającego poprawy, uczniowie ponownie rejestrują siebie, analizując, czy ten aspekt uległ poprawie. Należy to powtórzyć około 3 razy, ale może być konieczne więcej razy, jeśli jest to punkt szczególnie trudny dla ucznia.

Samonagrywanie

Jest to idealne zadanie domowe i może być bardzo indywidualne dla ucznia (w zależności od tego, jak je przypiszesz). To ćwiczenie zachęca uczniów do budowania pewności siebie poprzez identyfikowanie części mowy, z którą mają problemy, i wykonywanie ukierunkowanych ćwiczeń z nią samodzielnie.

SLAJD 15

Slajd 16 zachęca uczniów, aby wybrali kontrowersyjne stwierdzenie i porozmawiali o nim przez minutę. Przykładowe wyciągi znajdziesz w ZAŁĄCZNIKU. To ćwiczenie jest bardziej odpowiednie dla bardziej zaawansowanych uczniów, którzy posiadają słownictwo umożliwiające formułowanie argumentów w logiczny i spójny sposób, przy użyciu wyrafinowanego słownictwa i znaczników dyskursu. Nauczyciel/instruktor powinien próbować odgrywać rolę adwokata diabła i należy to ustalić przed rozpoczęciem zajęć.

Mowa pełna pasji

To ćwiczenie jest idealne na lekcje indywidualne i wymaga pewnego rodzaju stopera. Można to również zrobić na bardziej zaawansowanych zajęciach (B2+) jako działanie partnerskie, pod warunkiem, że pokażesz, jak z wycuciem przekazywać informacje zwrotne.

- Nauczyciel (lub jeden partner podczas zajęć) używa zestawu stwierdzeń ponumerowanych od 1 do 20. Stwierdzenia mają nieco kontrowersyjny charakter (np. praca domowa powinna być równo podzielona między partnerów, bez względu na to, ile pracuje jeden z nich).
- Uczeń losuje liczbę od 1 do 20, a nauczyciel (lub partner) czyta oświadczenie.
- Uczeń mówi na dany temat przez co najmniej minutę, w określonym czasie, podczas gdy nauczyciel notuje około 5 do 8 poprawek lub punktów do poprawy. Powinny to być konkretne i osiągalne korekty; w przeciwnym razie czynność może stać się dla ucznia bardziej frustrująca niż użyteczna.
- Nauczyciel (lub partner) przekazuje informację zwrotną mówcy
- Nauczyciel (lub partner) przekazuje informację zwrotną mówcy
- Po zakończeniu zajęć partnerzy mogą na zmianę odpowiadać na pytania w ten sposób

SLAJD 16

Wnioski

Slajd 17 zachęca uczestników do refleksji nad prezentacją i jej tematami poprzez zadawanie pytań zachęcających do dyskusji na temat potencjalnego emocjonalnego wpływu działań zwracających uwagę.

Podsumowanie

1. W jaki sposób możesz wykorzystać ćwiczenia zwiększające uwagę w swojej własnej klasie?
2. Które z przykładowych ćwiczeń uznałeś za najbardziej przydatne? Które z nich były dla Ciebie najbardziej stresujące?
3. Jaki może być emocjonalny wpływ tego typu zajęć na ucznia?

SLAJD 17

Bibliografia i zasoby do dalszej nauki

- BOUZAR, S. (2019). Issues in Teaching Speaking to EFL Learners. *Education and Linguistics Research*, 5(1), 70. <https://doi.org/10.5296/elr.v5i1.14705>
- Foster, P. (2020). Oral fluency in a second language: A research agenda for the next ten years. *Language Teaching*, 53(4), 446–461. <https://doi.org/10.1017/s026144482000018x>
- Pangket, W. (2019). Oral English proficiency: Factors affecting the learners' development. *International Journal of Science and Management Studies*, 2(2), 88–98. https://www.researchgate.net/publication/335631773_Oral_English_Proficiency_Factors_Affecting_the_Learners'_Development
- Wood, D. (2010). *Formulaic Language and Second Language Speech Fluency: Background, Evidence and Classroom Applications* (Illustrated). Continuum.

Uwagi dla moderatora:

Należy pamiętać, że temat tej sesji jest bardzo specyficzny i może nie być zbyt dobrze znany wśród uczestników, dlatego może wymagać nieco badań ogólnych w celu rozwinięcia pytań, jakie mogą się pojawić. Przed przeprowadzeniem sesji sugeruje się zapoznanie z materiałami bibliograficznymi.

Materiały do druku:

Na następnej stronie

ZAŁĄCZNIK**Namiętna mowa****Arkusze kontrowersyjnych wypowiedzi**

1. Bycie weganinem to właściwa rzecz.
2. Czasem kara śmierci jest uzasadniona.
3. Obowiązki domowe należy dzielić równo między partnerów, bez względu na to, ile każdy z nich pracuje.
4. Osobom uzależnionym należy pomagać, a nie karać.
5. Religia ma swoje miejsce w rządzie.
6. Powinniśmy mocno opodatkować 1% najbogatszych ludzi.
7. Mundurki szkolne powinny być zawsze wymagane dla dzieci w wieku szkolnym.

8. Media społecznościowe mają straszny wpływ na większość ludzi, ale szczególnie na nastolatków.
9. Mężczyźni powinni korzystać z urlopu ojcowskiego, gdy urodzi się dziecko.
10. Koty są lepsze od psów.
11. Odrobina narcyzmu może zaprowadzić Cię daleko w Życiu.
12. Nie powinniśmy stresować się tym, co może się wydarzyć za 5 lat.
13. Dzieciom poniżej 14. roku życia nie należy zezwalać na posiadanie telefonu komórkowego.
14. Największym problemem współczesnego świata są zmiany klimatyczne.
15. Nauczyciele nie powinni zadawać prac domowych – to strata Twojego wolnego czasu.
16. Rodziny królewskie nie powinny już istnieć.
17. Głównym celem każdego człowieka powinno być znalezienie partnera, który go uszczęśliwi.
18. Mężczyźni nie powinni zbyt wyrażać swoich emocji; to nie jest męskie.
19. Należy zakazać fast foodów, bo uzależniają i powodują otyłość.
20. Głód na świecie można łatwo rozwiązać, jeśli tylko 1 lub 2 miliardów spróbuje temu zapobiec.